Р Е Ш Е Н И Е
№ 43608

гр. София, 06.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Второ отделение 68 състав,** в публично заседание на 21.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **8488** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 34б, ал. 5 изр. 2 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност (ЗННД).

Образувано е по жалба на И. М. М. нотариус с район на действие Районен съд - [населено място], срещу ЗАПОВЕД № СД-05-123 /21.05.2026г. на Министъра на правосъдието, с която на основание чл. 34б, ал. 4 и ал. 5, изр. второ във връзка с ал. 1 на ЗННД и решение на Експертния консултативен съвет за подпомагане на министъра на правосъдието при упражняване правомощията му по чл. 34б ЗННД, обективирано в т. 7 от протокол № 1 от зас. на 3.04.2026г е отказано преместването й като нотариус в района на Софийски районен съд.

Твърди незаконосъобразност на оспорената заповед, като постановена при допуснати съществени нарушения на административно производствените правила и при неправилното приложение на закона и несъответствие с целта му. Сочи, че са били налице предпоставките по чл. 34б, ал. 1 от ЗННД, а именно важни причини, които са от здравословен характер /влошаване на здравословното й състояние след придобиване на правоспособността й/, както и обективните такива, а именно наличие на свободно място. Счита, че неправилно министърът на правосъдието се е позовал на становището на Съвета на нотариусите, тъй като не е задължително за административния орган. Не била извършена преценка за броя на населението спрямо правоспособните нотариуси в района на действие на СРС /чл. 10 от ЗННД/. След придобиването на правоспособността й, населението в района на СРС се било увеличило с повече от 10 000 души, което е предпоставка за откриване допълнителни места за нотариуси. Поддържа нарушение чл. 36 и чл. 59 от АПК. Предвид наличието на двете кумулативно изискуеми

предпоставки по чл. 34б ал.1 и ал.2 ЗННД, моли оспорената заповед да бъде отменена, а преписката - върната на административния орган за произнасяне с положително решение.Претендира разноски.

Ответникът Министърът на правосъдието чрез процесуалния си представител в с.з. и в писмена защита, изразява становище за неоснователност на жалбата. Моли жалбата да бъде отхвърлена.Претендира юриск възнаграждение.

Заинтересованата страна Съвет на нотариусите при Нотариалната камара на Република България, не изпраща представител в открито съдебно заседание и не изразява становище по жалбата.

СЪДЪТ, като прецени събраните по делото относими доказателства, доводите и възраженията на жалбоподателя и ответника, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, от страна, адресат на оспорената заповед и срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, поради което е процесуално допустима.

Жалбоподателката е вписана като нотариус с рег. № 826 с район на действие Районен съд - [населено място].

Със заявление вх. № 94 - И -413 от 11.12.2025 г. и допълнение към него № 94-И-413 от 15.04.2026г И. М. М. е отправила искане до Министъра на правосъдието да бъде преместена като нотариус в района на Софийски районен съд, поради влошено здравословно състояние, настъпило след вписването й в регистъра на Нотариалната камера като нотариус с район на действие РС Трън. Представени са множество документи удостоверяващи описаните в заявлението обстоятелства.

Съветът на нотариусите на Нотариалната камара е предоставил отрицателно становище по случая /л. 57/ обективирано в решение от заседание на 31.01.2026г с писмо рег. № 94 - И – 413#2 от 6.03.2026 г., в което се сочи, че е налице субективната предпоставка- важни причини по см чл. 34б от ЗННД, но не е налице обективно предвидената предпоставка на чл. 34б от ЗННД,а именно открито място.

Заявлението е разгледано от Експертния консултативен съвет за подпомагане на министъра на правосъдието при упражняване правомощията му по чл. 34б ЗННД на заседание на 3.04.2026г , по т.7 от Протокол № 1 /л. 61 –л. 65/, който е приел, че не е налице субективната предпоставка- важни причини по см чл. 34б от ЗННД, тъй като от представените медицински документи се установявало, че заболяването й е диагностицирано преди вписването й като нотариус, както и не е налице обективно предвидената предпоставка на чл. 34б от ЗННД,а именно открито място в района на действие на СРС.

Жалбоподателката е представила пред административния орган и пред съда множество документи / ЕР № 01647 от 12.11.2024г на ТЕЛК при УСБАЛ по онкология ЕАД л. 13, Епикриза от 7.10.2025г от отделение за трансплантация на хемопоетични стволови клетки към СБАЛ на хематологични заболявания- [населено място], л. 15 и сл, медицинско направление, схема за имунизация след алогенна трансплантация , л. 23, резултат от нуклеарно-медицинска диагностика, л. 24, епикриза от 20.01.2026г, л.25 и сл, резултати от вирусологична лаборатория , л. 28 и л.29, рецепта, епикриза от 23.06.2026г от отделение за трансплантация на хемопоетични стволови клетки към СБАЛ на хематологични заболявания- [населено място], остеоденситометрия на поясен отдел и бедрена шийка от МБАЛ Н. от 24.02.2026г , ЕР № 90003 от 6.01.2026г от МБАЛ „Св. Екатерина-Димчитровград“ЕООД/ във връзка с твърденията за наличие на важни причини от здравословен характер обуславящи преместването й.

На 21.05.2026г министърът на правосъдието издава процесната ЗАПОВЕД №

СД-05-123 , с която на основание чл. 34б, ал. 4 и ал. 5, изр. второ във връзка с ал. 1 на ЗННД и решение на Експертния консултативен съвет за подпомагане на министъра на правосъдието при упражняване правомощията му по чл. 34б ЗННД, обективирано в т. 7 от протокол № 1 от зас. на 3.04.2026г е отказано преместването на И. М. като нотариус в района на Софийски районен съд по съображения, че заболяванията й са възникнали преди придобиването й на правоспособност на нотариус и вписването и в регистъра на НК на 20.12.2024г, въпреки че са възникнали независимо и извън волята й /липса на субективната предпоставка по чл.34б ЗННД/, както и липса на открито място по чл.10 ЗННД /обективната предпоставка/.

Пред настоящата съдебна инстанция са събрани доказателства относно броя на населението в Столична община за 2024г и за 2025г -писмо от 25.09.2026г /л. 46, л.47 /от НСИ, видно от което през този период същото се е увеличило с 7 882 души, таблици за адресно регистрираните лица от ГД „ГРАО“,/ л. 81 и сл ./ за 2024г г и за 2025г видно от които броят им за 1 година е нараснал с 12 210 лица, Справка от Агенцията по вписвания, постъпила в съда на 2.10.2026г от която се установява, че при извършена проверка в ИИСКИР броя на вписаните актове за изповядани сделки с недвижими имоти в района на действие на СРС за 2024г е 107 247 бр, а за 2025г е 119 668 броя.

Пред настоящата съдебна инстанция е изслушана Съдебно медицинска експертиза, която съдът кредитира като обективно и компетентно дадена, извършена на база медицинската документация и обстоен преглед на жалбоподателката. Не се споделят доводите на ответника в писмената му защита и в с.з., че вещото лице било навлязло в чужди области на медицинската наука и се произнесло извън компетентността си. Това е така, тъй като вещото лице освен специалност „клинична хематология“ има и специалност „вътрешни болести“ и изцяло в рамките на притежаваните специалности е отговорило на поставените задачи. Вещото лице е категорично в заключението си, че здравословното състояние на И. М. свързано със заболяването й- остра лимфобластна левкемия се е влошило след 29.10.2024г когато със Заповед на министъра на правосъдието е вписана като нотариус в съдебния район на РС-гр. Трън, което продължава и след тази дата, вкл и към датата 20.12.2024г когато е вписана в регистъра на Нот.камара и понастоящем. Обсъжданото влошаване на здравословното състояние изисква пълен психически и физически покой след провеждане на ежемесечните изследвания, през периода на възстановяване на организма от проведеното изследване. Наложително е да се преустанови ежедневното шофиране на дълго разстояние, което също води до влошаване здравословното състояние. Според вещото лице е необходимо постоянно наблюдение на състоянието на И. М. от лечебното заведение провеждащо лечението на основното онкологично заболяване, като при възникване на спешно състояние е необходима и спешна хоспитализация, което може да се окаже животоспасяващо.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът следва да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания, посочени в чл. 146 от АПК. В тази връзка настоящият състав намира, че оспорената заповед е издадена от компетентния съгласно чл. 34б, ал. 4 от ЗННД орган, в предвидената в чл. 59, ал. 2 от АПК писмена форма, като съдържа посочените в текста реквизити.

Според чл. 34б, ал.1 от ЗННД нотариус може да бъде преместен поради важни причини в друг район на действие въз основа на негово мотивирано заявление до министъра на правосъдието при открито място по чл. 10. Съгласно ал. 2 от същата разпоредба важните причини по ал. 1 са обстоятелства, настъпили независимо и извън волята на нотариуса след придобиване на правоспособността му. Те могат да се отнасят до неговото здравословно състояние, семейно положение и други, които при всички случаи водят до пълна или частична невъзможност да

упражнява нотариални функции в съществуващия район на действие.

Анализът на посочените норми показва, че изброените предпоставки са кумулативни, т.е. преместването може да се осъществи само при едновременното наличие на двете условия - важни причини, които да налагат преместването и открито място за нотариус в района, в който действащият такъв иска да се премести.

В случая, съобразявайки както доказателствата, представени в производството пред административния орган, така и установени в хода на съдебното производство, безспорно са налице важни причини от личен и здравословен характер, които налагат преместването на нотариуса в района на действие, съвпадащ с местоживеенето му. Няма спор, че жалбоподателката е диагностицирана с остра лимфобластна левкемия още преди вписването ѝ като нотариус с район на действие-РС [населено място]. От ангажираните по делото доказателства, в т.ч. и заключението на СМЕ кредитирана от съда като обективно и компетентно дадена поради изложеното по-горе, категорично се установява, че здравословното състояние на И. М. свързано със заболяването ѝ- остра лимфобластна левкемия се е влошило след 29.10.2024г когато със Заповед на министъра на правосъдието е вписана като нотариус в съдебния район на РС-гр. Трън, което продължава и след тази дата, вкл и към датата 20.12.2024г когато е вписана в регистъра на Нот.камара и понастоящем.

Ответникът застъпва становището, че И. М. сама е направила избор да живее в [населено място], а да изпълнява нотариални функции в съдебния район на РС Трън, при наличието към датата на вписването ѝ като нотариус на заболяването остра лимфобластна левкемия. Тоест, била е запозната с необходимостта от ежемесечни контролни прегледи в [населено място] и с разстоянието от [населено място] до [населено място], което ще изминава и въпреки това е избрала да упражнява нотариални функции в съдебния район на РС Трън. Несъмнено това е безспорно. Ответникът обаче , не е отчел , че здравословното ѝ състояние се е влошило след 29.10.2024г когато със Заповед на министъра на правосъдието е вписана като нотариус в съдебния район на РС-гр. Трън, което продължава и след тази дата, вкл и към датата 20.12.2024г когато е вписана в регистъра на Нот.камара и понастоящем. Това влошаване на здравословното състояние изисква пълен психически и физически покой след провеждане на ежемесечните изследвания, през периода на възстановяване на организма от проведеното изследване, наложително е да се преустанови ежедневното шофиране на дълго разстояние, което също води до влошаване здравословното състояние, необходимостта от постоянно наблюдение на състоянието на И. М. от лечебното заведение провеждащо лечението на основното онкологично заболяване /СБАЛХЗ [населено място]/, като при възникване на спешно състояние е необходима и спешна хоспитализация, което може да се окаже животоспасяващо. Към момента на вписването ѝ като нотариус , заболяването ѝ е позволявало ежедневно пътуване /шофиране/до [населено място], но впоследствие се появяват симптоми които влошават качеството ѝ на живот и ѝ пречат пълноценно да изпълнява функциите на нотариус в района на действие на РС Трън. Вещото лице е категорично, че „това е много тежко заболяване с висок процент смъртност…..След 20.12.2024г здравословното състояние на жалбоподателката категорично е влошено“ /заявено в с.з. на 21.10.2026г , л. 91 от делото/, „рискът от инфекции съществува, независимо от мястото на пребиваване, но може да ѝ се помогне само в Центъра по трансплантация на СБАЛ Дървеница“ при необходимост и спешност на състоянието, а „не в трънската болница“ /л. 92/.Според вещото лице пътуването е допълнително натоварване за жалбоподателката.

Във връзка с доводите на ответника, съдът отбелязва, че дори и да не е налице причинно-следствена връзка между заболяването и настоящата месторабота и невъзможност да упражнява нот. функции в района на действието на РС Трън , то причинно-следствената връзка

не е въведена, като елемент от фактическия състав на чл. 34б от ЗННД. Единствено релевантно е важните причини да са настъпили след придобиване правоспособността на нотариуса. Влошаване здравословното състояние на жалбоподателката несъмнено е налице, с начален период след придобиване на правоспособността. Влошаване заболяването на лицето, с интензитета му и негативно развитие е типичен пример на състояние /обстоятелство/ настъпило не по причина на личната воля на лицето. Тези обстоятелства от здравословен характер водят до пълна или частична невъзможност за лицето да упражнява нотариални функции в съществуващия район на действие, предвид необходимостта от пътуване до [населено място], като препоръките на лекарите са да бъде близо до лечебното заведение- Центъра по трансплантация на СБАЛ Дървеница, в [населено място],където е правена трансплантацията и където единствено при спешност може да й се помогне, за да се гарантира минимално време за реакция при възникване на спешен хематологичен или инфекциозен инцидент.

Обективната преценка на естеството на заболяването, на дадените медицински препоръки за неговото облекчаване и лечение обосновават наличието на субективната предпоставка "важни причини" по смисъла на чл. 34б, ал. 2 от ЗННД, водеща до частична или пълна невъзможност нотариусът да изпълнява функциите си в настоящия район на действие - Районен съд [населено място]. Установи се, че обстоятелствата свързани с влошаване на здравословното състояние са настъпили независимо и извън волята на нотариуса и след придобиване на правоспособността на същия. Заболяването датира от преди вписването й като нотариус, но влошаването е след придобиване на правоспособността и именно влошаването е „важна причина“ по см на чл. 34б ал.1 и ал.2 от ЗННД.

Във връзка с изложеното настоящият състав намира, че са били и са налице предпоставките от субективна страна, а именно т. нар. важни причини - изложените по - горе обстоятелства за влошаване здравословното й състояние, които правят невъзможно и нежелателно продължителното пътуване до друго населено място, водещи до невъзможност да се упражняват нотариални функции в настоящия район на действие на жалбоподателката. / В този слисъл Р № 17517 ОТ 19.12.2019 Г. ПО АДМ. Д. № 7334/2018 Г., II ОТД. НА ВАС, Р № 14286 ОТ 18.11.2020 Г. ПО АДМ. Д. № 4054/2020 Г., 5 ЧЛ. С-В НА ВАС, Р № 8857 ОТ 06.07.2020 Г. ПО АДМ. Д. № 3699/2020 Г., II ОТД. НА ВАС и др/

Всички изброени по-горе причини, свързани с влошаване здравословното състояние на жалбоподателката, както и с оглед на интензитета им в личен, социален и професионален аспект, в конкретният случай могат да бъдат приети като "важни". Още повече, че не са установени причини от какъвто и да е било характер, които да са важни по степен и с оглед общата цел на ЗННД, че да налагат във всички случаи оставането на нотариус И. М. да упражнява нотариални функции в района на действие на РС Трън.

Следователно с оглед горното, налице е субективната предпоставка - наличие на важни причини по отношение на нотариуса, налагащи това преместване - обстоятелства от здравословен характер /влошаване на съществуващо още преди да бъде вписана като нотариус заболяване/, настъпили след придобиване на правоспособността му и водещи до пълна или частична невъзможност същият да упражнява нотариални функции в района на действието си.

Относно обективна предпоставка - наличието на открито място по чл. 10 от ЗННД: Необосновано и при допуснати съществени нарушения е прието, че не е налице втората предпоставка за преместването на нотариуса, а именно липса на открито свободно място на района на Софийски районен съд по чл. 10 от ЗННД. В оспорената заповед, ответникът бланкетно е заявил, че броят на действащите нотариуси в съдебния район на СРС е 149 броя, няма вакантно място за нотариус в съдебния район на СРС, нямало

отправено предложение до него обосноваващо необходимост от откриване на нови места за нотариуси в района на действие на СРС. Нещо повече, цитираното становище на съвета на нотариусите/л. 57/ обективирано в решение от заседание на 31.01.2026г с писмо рег. № 94 - И – 413#2 от 6.03.2026г, също бланкетно сочи, че не е налице кумулативно предвидената обективна предпоставка на чл. 34б от ЗННД. Липсват обаче, каквито и да било фактически установявания и разсъждения защо се приема, че не са налице предпоставките по чл. 34б от ЗННД. Ответникът формално е възприел становището на съвета на нотариусите, като единствено е допълнил, че гражданите и бизнеса в района се обслужват ефективно от действащите нотариуси.

Няма спор, че към датата на издаване на оспорената заповед броя на вписаните нотариуси в района на действие на СРС е 149 броя. Това безспорно има значение, и обвързано с нормативно определения брой места за дадения район /чл. 10 от ЗННД/, и данните за броя на населението в този район- справка за броя на населението в Столична община за 2024г и за 2025г -писмо от 25.09.2026г от НСИ, видно от което през 2024г населението в СО е било 1 295 931 души, а през 2025г – 1 303 813 души, като през този период същото се е увеличило с 7 882 души, таблици за адресно регистрираните лица от ГД „ГРАО“,/ л. 81 и сл ./ за 2024г – 1 411 270 лица и за 2025г -1 423 480 лица, видно от които броят им за 1 година е нараснал с 12 210 лица, то следва, че няма незаети бройки за нотариус, и към момента на издаване на заповедта. Следователно, към момента на постановяване на административния акт броят на нотариусите е по-голям от законово определения. При население от 1 423 480 лица за 2025г, броя на нотариусите следва да е 142 броя, а в действителност е 149 броя. Законодателят обаче, предоставя на министъра на правосъдието възможност с оглед конкретните обстоятелства да прецени необходимостта от допълнително място за нотариус в съответния район, дори бройката да превишава установената съгласно чл. 10, ал. 1 ЗННД.

Действително разпоредбата на чл. 10, ал. 1 изр второ ЗННД определя, че на 10 000 жители в определен район се открива едно място за нотариус, като в ал. 4 е предвидено изключение от това правило, което не е абсолютно. Според чл. 10 ал.4 от ЗННД при необходимост на повече от определените по ал. 1 нотариуси министърът на правосъдието може по свой почин *или* по предложение на Съвета на нотариусите да открие допълнителни места за нотариуси в съответния район. С разпоредбата на чл. 10, ал. 4 законодателят е предоставил на Министъра на правосъдието правомощието да прецени дали е налице "необходимост" и във връзка с молбата на конкретно лице да упражни правомощията си, като открие допълнително място дори бройката да превишава установената съгласно чл. 10, ал. 1 ЗННД. Достатъчно условие по чл. 34б, ал. 1 от ЗННД за преместването на вписан нотариус от един съдебен район в друг, при наличието на останалите изисквания на закона, посочени по-горе, е наличието на открито място по чл. 10 ЗННД. Дали мястото е свободно поради това, че не е заето *или* че е открито допълнително място от министъра на правосъдието в изпълнение на правомощието му по чл. 10, ал. 4 от ЗННД, е без значение. Във връзка с доводите на ответника в писмената защита, че при твърдения за наличие на предпоставки за откриване на място по чл. 10 ал.1 и ал.4от ЗННД, за министъра на правосъдието не съществувало законово задължение тази преценка да става едновременно в производството по чл. 34б ал.1 от ЗННД, според съда

нормата на ал. 4 на чл. 10 от закона, е свързана с нормата на чл. 34б от ЗННД. Целта на закона в случая е да бъде дадена законова възможност за преместване на вече вписан нотариус в друг район на действие при наличие на важни причини, без да се явява повторно на конкурс. В този смисъл министърът на правосъдието следва да прецени дали е налице необходимост от откриване на допълнително място за нотариус, при наличието на причини, които са извън волята на нотариуса, поискал преместването, които могат да бъдат и от субективен характер. Затова е възможно *едни и същи обстоятелства* да обосновават *едновременно* необходимост от откриване на допълнително място и в същото време да представляват важни причини за преместването на нотариуса. В конкретният казус е налице необходимост от откриване на допълнително място за нотариус в района на районен съд С.. Откриването на място за нотариус и преместването на определен нотариус може да бъде извършено и едновременно, в един и същ момент, тъй като необходимостта и важните причини са обусловени от едни и същи обстоятелства. При преценка дали да упражни правомощието си по чл. 10 ал.4 от ЗННД министърът следва да обвърже обстоятелствата по конкретния казус като съобрази в допълнение и, че броя на вписаните актове за изповядани сделки с недвижими имоти в района на действие на СРС за 2024г е 107 247 бр, а за 2025г е 119 668 броя, тоест се е увеличил, както и че броя на адресно регистрираните лица в ГД „ГРАО /л. 81 и сл/ е нараснал с 12 210 лица за една година/тоест, над нормативно определения брой по чл. 10, ал. 1 изр второ ЗННД , а именно 10 000 жители/което също обуславя необходимост да открие допълнително място за нотариус. Адм. орган не е използвал нормативно предоставената му възможност по чл. 10, ал. 4 ЗННД, която според съда е необходима и наложителна с оглед конкретиката на случая.

Необосновано и в нарушение на чл. 35 и чл. 36 от АПК, задължаващи административния орган да изясни всички релевантни за спора факти и обстоятелства и без служебно да събере съответните доказателства, в оспорената заповед е приета липса на двете кумулативно изискуеми предпоставки.

Изложеното налага извод за незаконосъобразност на оспорената заповед, поради което същата следва да бъде отменена, като съгласно чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да се изпрати на Министъра на правосъдието за ново произнасяне по подаденото от жалбоподателката заявление, като се съобразят изложените по - горе мотиви, обуславящи наличие на условията за преместване съгласно чл. 34б, ал. 1 и 2 от ЗННД.

Относно разноските:

С оглед изхода на спора и по арг. от чл. 143 ал.1 АПК на жалбоподателя следва да му се присъдят направените по делото разноски в размер на 5, 11 евро заплатена държавна такса , заплатен депозит за вещо лице 300 евро /в списъка с разноски е посочен единствено този първоначален депозит, не се претендира нито в с.з. нито в списъка внесения допълнително още 1000 евро депозит за вл/ и заплатено адвокатско възнаграждение. Съдът намира възражението на процесуалния представител на ответника за прекомерност на заплатеното адв възнаграждение за неоснователно. Действително заплатеното възнаграждение е по-високо от минималния размер по чл. 8 ал.3, определен с Наредба № 1 от 2004г В случая обаче, присъждането на/под минималното по Наредба №

1/2004 г. адвокатско възнаграждение няма да съответства на фактическата и правна сложност, с която се отличава делото /събрани са множество доказателства, изслушвана е експертиза, въпреки че е проведено едно с.з/, поради което с оглед възприетата и преценена от съда правна сложност на делото на жалбоподателя следва да се присъдят разноски за адвокатски хонорар така както са направени и доказани в размер на 1000 евро. С оглед изхода на спора на ответника не следва да се присъжда юриск.възнаграждение.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ ЗАПОВЕД № СД-05-123 /21.05.2026г. на Министъра на правосъдието.

ИЗПРАЩА преписката на Министъра на правосъдието за ново произнасяне в 14-дневен срок от влизане в сила на съдебното решение, съобразно указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерство на правосъдието да заплати на И. М. М. на осн чл. 143 ал.1 от АПК разноски в размер на 1 305,11 евро.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съди
я: